

การขึ้นทะเบียนคนพิการ และสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ

ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และกฎกระทรวงอื่นๆ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ ได้กำหนดประเภทคนพิการ และกำหนดให้คนพิการได้รับการคุ้มครอง สงเคราะห์ ฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนา ด้วยวิธีทางการแพทย์ การศึกษา อาชีพ และสังคม สารสำคัญของพระราชบัญญัตินี้มีความมุ่งหมายที่จะให้คนพิการ ได้รับการพัฒนาให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างและกระบวนการให้บริการแก่คนพิการ หลายประการ กล่าวคือ มีการปรับปรุงและขยายโครงสร้างการดำเนินงานให้บริการแก่คนพิการขององค์กรภาครัฐ ควบคู่ไปกับการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านคนพิการ เพื่อขยายบริการความช่วยเหลือให้ได้รับ การฟื้นฟูสมรรถภาพครอบคลุมคนพิการทุกประเภทความพิการโดยทั่วถึงทุกชุมชน และกำหนดขอขยายบริการให้สอดคล้องรองรับกับสิทธิประโยชน์ และบริการที่รัฐหรือส่งเสริมให้ภาคเอกชนจัดให้คนพิการ

ตามกฎหมาย

มาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กำหนดให้คนพิการที่ประสงค์จะได้รับสิทธิในการสงเคราะห์ ฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนารวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่นๆ ที่คนพิการพึงได้รับตามเทศบัญญัตินี้ให้ยื่นขอการจดทะเบียนคนพิการตามระเบียบคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ว่าด้วยการจดทะเบียนคนพิการ พ.ศ. 2537

ข้อมูลต่างๆที่ได้จากการจดทะเบียนคนพิการ จะถูกนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนงานและจัดงบประมาณที่ใช้ในการจัดบริการให้แก่คนพิการ รวมทั้งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาการบริการด้านต่างๆ ให้แก่คนพิการอย่างมีคุณภาพทั่วถึงตามความเป็นจริง ซึ่งการจัดการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านต่างๆ จะครบถ้วนทั่วถึงหรือไม่ อยู่ที่ความสมบูรณ์ของข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการ

ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการจดทะเบียนคนพิการจึงเป็นหัวใจสำคัญของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในทุกด้าน

สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการขึ้นทะเบียนผู้พิการ

บริการทางการแพทย์

คือการรักษาพยาบาลเพื่อแก้ไขความพิการหรือเพื่อปรับสภาพความพิการ กายอุปกรณ์และเครื่องช่วยคนพิการต่างๆ คำแนะนำปรึกษาทางการแพทย์ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ติดต่อขอรับบริการได้ที่สถานพยาบาลรัฐทั่วประเทศ

บริการทางการศึกษา

คือการเข้าเรียนในสถานศึกษาต่างๆ อุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการเรียน คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษา ติดต่อขอรับบริการได้ที่สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

บริการทางอาชีพ

คือแนะนำการประกอบอาชีพ การจัดฝึกอาชีพให้มีเงินทุนประกอบอาชีพ ตลอดจนบริการจัดหางานในสถานประกอบการที่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง เรื่องอาชีพคนพิการที่บอกตามความใน พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534

บริหารทางสังคม

คือในคำปรึกษาแนะนำ บริการช่วยเหลือเด็กพิการ และครอบครัวคนพิการที่มีฐานะยากจนและประสบปัญหาทางเศรษฐกิจรวมถึงเบี้ยยังชีพคนพิการ ให้กับคนพิการที่มีสภาพความพิการมาจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้และมีฐานะยากจน ซึ่งบริการทางอาชีพและสังคม ติดต่อขอรับบริการได้ที่หน่วยงานที่ให้บริการแก่คนพิการในสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดที่คนพิการมีภูมิลำเนาอยู่

การจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการ

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

1.ประเภทความพิการ

การกำหนดประเภทความพิการแบ่งออกเป็น 5 ประเภทได้แก่

- 1.ความพิการทางการมองเห็น
- 2.ความพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย
- 3.ความพิการทางการเคลื่อนไหว
- 4.ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
- 5.ความพิการทางสติปัญญา
- 6.ความพิการทางการเรียนรู้
- 7.ความพิการทางออทิสติก

2. ขั้นตอนและวิธีการจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการ

2.1 คุณสมบัติของคนพิการที่ยื่นขอ

คนพิการต้องมีสัญชาติไทยเท่านั้นในการยื่นขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ ในส่วนของบุคคลที่ยังมิได้มีการแจ้งเกิดหรือเป็นเด็กถูกทอดทิ้งไม่ปรากฏแน่ชัดว่ามีสัญชาติไทยต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรก่อน

2.2 สถานที่ยื่นคำขอ

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการยื่นคำขอ

- 1.สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสำเนาสูติบัตรของคนพิการ
- 2.สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ
- 3.รูปถ่าย 1 นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือน 2 รูป ในกรณีที่มีการพัฒนาระบบโดยเครื่องพิมพ์บัตร และคนพิการมาขึ้นเองแล้ว ไม่จำเป็นต้องนำรูปถ่ายมาก็ได้
- 4.หนังสือรับรองความพิการ ออกโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลรัฐ

5.กรณีบุคคลอื่นยื่นคำขอแทนคนพิการ ให้นำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้านของผู้มาแทน

3.อายุบัตรคนพิการ

- 1.บัตรประจำตัวคนพิการมีอายุหกปีนับแต่วันที่ออกบัตร
- 2.บัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุให้คนพิการหรือบุคคลที่ทำการแทนยื่นขอมีบัตรใหม่ก่อนวันที่หมดอายุก็ได้

ประเภทของความพิการ

คนพิการแต่ละประเภทยังมีรายละเอียดความพิการในกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 กำหนดลักษณะ ดังนี้

พิการทางการมองเห็น

คือคนที่มีสายตาข้างที่ดีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตา ธรรมตา แล้วมองเห็นน้อยกว่า 6/8 หรือ 20/70 จนมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่างหรือมีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

พิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย

การได้ยิน

*เด็กอายุน้อยกว่า 7 ปี ลักษณะความพิการ คือ หูตึงปานกลาง หูตึงมาก หูตึงรุนแรง หูหนวก ความถี่เฉลี่ยเกิน 40เดซิเบล จนไม่ได้ยิน ระดับความผิดปกติ 2 ถึง 5

*เด็กอายุเกิน 7 ปี ถึงผู้ใหญ่ ลักษณะความพิการ คือ ความผิดปกติหูตึงมาก หูตึงรุนแรง หูหนวก ความถี่ 55 เดซิเบลขึ้นไป ระดับความผิดปกติ 2 ถึง 5

การสื่อสาร

พิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว

ลักษณะความพิการ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องของร่างกายเห็นชัดเจน และคนที่สูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหว ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจวัตรในชีวิตประจำวันได้ ระดับความผิดปกติ 3 ถึง 5

พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม

ลักษณะความพิการ คนที่มีความผิดปกติ ความบกพร่องทางจิตใจ หรือสมองในส่วนรับรู้ อารมณ์ความคิด จนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่จำเป็นในการดูแลตนเองหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น ระดับความผิดปกติ ระดับที่ 1 และระดับที่ 2

พิการทางสติปัญญา

ลักษณะพิการ คือ คนที่มีความผิดปกติ หรือความบกพร่องทางสติปัญญาหรือสมอง จนไม่สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาปกติได้

พิการทางการเรียนรู้

ลักษณะพิการคือ คนที่มีสติปัญญาปกติหรืออาจสูงกว่าปกติ แต่มีความบกพร่องเฉพาะด้าน ได้แก่ บกพร่องในด้านการอ่าน การเขียนหรือคิดคำนวณหรือกระบวนการเรียนรู้อื่นๆ

พิการทางออทิสติก

ลักษณะพิการคือ คนขาดการรับรู้จนไม่สามารถเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมลอมตัวเหมือนคนทั่วไปไม่สามารถพัฒนาทักษะทางสังคม ภาษา/การสื่อความหมาย และพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ตามวัย

